Concept-collegeakkoord

Met elkaar focus op een stabiele toekomst

Inleiding

In deze raadsperiode kiest het beoogde college ervoor om niet tegenover, maar naast de andere partijen in de gemeenteraad te staan. We delen de overtuiging dat de enorme opgaven waar het eiland vandaag de dag voor staat, alleen kunnen worden aangepakt wanneer we elkaars kracht benutten en samen verantwoordelijkheid nemen.

Dit concept-collegeakkoord is tot stand gekomen in een compact en constructief proces. Het beoogde college steekt ook de hand uit naar de andere partijen en vraagt hen om mee te denken over dit concept in een openbare bijeenkomst, voorgesteld wordt op donderdag 9 april. Die brede betrokkenheid helpt het beoogde college om keuzes te maken die verantwoord en evenwichtig zijn en om in deze periode als college en raad samen te werken aan de grote opgaven waar de gemeente Terschelling voor staat.

De urgente opgaven (onder meer de haven en woningbouw) waar onze gemeente in deze periode voor staat, zijn namelijk aanzienlijk en vereisen stevige keuzes. Het beoogde college kiest in dit concept-collegeakkoord daarom voor duidelijke besluiten en concrete acties. Staand beleid blijft in stand en wordt daarom niet genoemd. Hiermee geeft het beoogde college richting aan een daadkrachtige en stabiele raadsperiode, waarin belangrijke zaken bovenaan staan.

De noodzakelijke, grote investeringen in de haven leggen een grote druk op onze gemeente, maar kunnen niet meer uitgesteld worden. De noodzaak om alle benodigde middelen hiervoor vrij te maken, leidt ertoe dat pittige financiële keuzes gemaakt moeten worden. Toch vinden wij het van belang om deze stappen nu te zetten.

Terschelling staat voor grote opgaven en verdient daarom een constructief college en een constructieve raad. Dat vraagt om samenwerking en verantwoordelijkheid van alle partijen. Met dit concept-collegeakkoord leggen we een stabiele basis voor samenwerking met de raad, het college, eilanders en ondernemers. We staan open voor ideeën en bijdragen, zeker ook van buiten het college, zodat we schouder aan schouder kunnen werken aan een gemeente die voorbereid is op de toekomst en waar iedereen op kan bouwen.

CONCEPT

Haven & bereikbaarheid

Het is 'vijf voor twaalf' als het gaat om de toegankelijkheid van ons havengebied en daarmee de bereikbaarheid van ons eiland. Dit staat onder grote druk. Er bestaat een reëel risico dat de enige centrale toegangs- en ontsluitingsweg van Terschelling geheel of gedeeltelijk moet worden afgesloten.

De bereikbaarheid van Terschelling staat of valt met een goed functionerende haven. Het beoogde college kiest voor variant B2, de meest duurzame en toekomstbestendige variant. Het beoogde college kan een aanvullende financiële bijdrage geven voor de meerkosten van B2 ten opzichte van andere varianten.

Om echt stappen te kunnen zetten, is samenwerking met het Rijk en de Provincie Fryslân essentieel. Het beoogde college zet in op agendering binnen het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT).

We benutten nieuwe technologieën om de bereikbaarheid slimmer en robuuster te maken. We verkennen bijvoorbeeld de inzet van drones voor urgente en lichte vrachten, zoals medische leveringen of onderdelen. Ook kijken we naar digitale systemen voor betere logistieke planning en informatievoorziening en samenwerking met kennisinstellingen en bedrijven om pilots op het eiland mogelijk te maken.

Brede mobiliteitsvisie

Er wordt gewerkt aan een integrale mobiliteitsvisie. De focus ligt niet alleen op de boot, maar op de hele reis van, naar en op Terschelling. De infrastructuur op Terschelling is kwetsbaar door de sterke afhankelijkheid van één hoofdontsluiting. Het beoogde college kiest voor de invoering van een Schylge-vignet voor gemotoriseerd vervoer, met als uitgangspunt dat Terschelling goed bereikbaar blijft voor bewoners, ondernemers en badgasten en er beter gestuurd kan worden op parkeerdruk, leefbaarheid en ruimtegebruik.

CONCEPT

Wonen & bouwen

Wonen is voor het beoogde college één van de meest urgente thema's. De druk op de woningmarkt is groot, waardoor betaalbaarheid, doorstroming en beschikbaarheid van passende woningen voor eilanders, centraal staan in de plannen voor de komende jaren.

Het beoogde college wil woningbouw op Terschelling aanjagen en versnellen. Om dat te laten plaatsvinden, wordt het Woonteam opgeheven en worden woonprojectleiders aangesteld.

Het beoogde college maakt een inventarisatie van nieuwe zoekgebieden en extra locaties waar woningbouw mogelijk zou kunnen zijn. Om woningbouwinitiatieven te versnellen, brengt dit beoogde college de bouwleges in harmonie met huidige wet- en regelgeving. De leges blijven kostendekkend, maar worden waar het kan verlaagd. Ook wordt er ingezet op handhaving van de leegstandsverordening, waardoor leegstaande woningen sneller in de woningvoorraad terug kunnen keren. Er kan een vergunning aangevraagd worden voor omzetting naar permanente bewoning van recreatiewoningen en recreatieappartementen in de dorpskernen. Bij omzetting geldt de reguliere huisvestingsverordening.

De inzet van het beoogde college is dat de toewijzing van woningen van WoonFriesland wordt gedaan door de gemeente Terschelling. Op deze manier kan de gemeente direct toetsen of iemand economische of maatschappelijke binding met het eiland heeft, en daarmee in aanmerking komt voor een huisvestingsvergunning. Zo kan er helderheid komen over de toewijzing van woningen aan eilanders en er rekening worden gehouden met passende toewijzing aan de toekomstige bewoners van de sociale huurwoningen.

Het beoogde college verzorgt periodiek heldere communicatie over woningbouw, locaties, kavels en appartementen op Terschelling. Er wordt deze raadsperiode een Nota Ruimtelijke Kwaliteit vastgesteld, waarin eisen voor het uiterlijk van bouwwerken staan beschreven.

Sociale huur, midden huur en koop

Het beoogde college zet in op sociale huur en midden huur. Op de locatie Halfweg komen twintig woningen voor midden huur. Nog eens twintig woningen voor midden huur worden op een andere locatie gerealiseerd. Deze locatie wordt nog bepaald.

Dit beoogde college gaat negentig sociale woningen realiseren, verdeeld over de CNL-locatie, Zuidermiede en rondom De Stoek. Het participatietraject voor Klein Zuidermiede krijgt een nieuwe impuls. Bij Groot Zuidermiede start het beoogde college voortvarend met het ontwikkelen van planvorming en het bouwrijp maken van de grond. Er komt een gymzaal bij 't Jok, dorpshuis De Stoek blijft staan. Door het afbreken van de gymzaal bij De Stoek wordt er ruimte vrijgemaakt voor woningbouw.

CONCEPT

In de Noordermiede zet het beoogde college in op een mix van dertig koopkavels voor de vrije sector en twaalf huurappartementen in de sociale sector. Op de locatie van de huidige brandweerkazerne op West-Terschelling zet het beoogde college in op woningbouw.

Dellewal

Op Dellewal wordt de bestaande bebouwing (de bungalow en de bunkerwoningen) gesloopt. Daar zet het beoogde college in op twintig koopappartementen in de vrije sector. Dit gebeurt op de locatie binnen de bestaande bouwvlakken (van de bungalow, dancing en de bunkerwoningen), waardoor er als het ware één lang bouwvlak wordt gecreëerd. Het zicht op de baai en de haven vanaf de Hoofdweg blijft vrij.

Binnen project Dellewal kan er ook rekening gehouden met een onderwijsgebouw voor middelbaar en hoger onderwijs. Op 1 januari 2027 moet daar duidelijkheid zijn over de haalbaarheid.

Campus Victoria

De oude campus Victoria wordt wonen voor vrije sector koop. De bebouwing die er nu staat, moet worden afgebroken. Er wordt alleen gebouwd op de bestaande bouwvlakken. Hiervoor wordt een planologisch inrichtingsplan gemaakt. Expliciet mogen op deze locatie geen recreatiewoningen of -appartementen komen.

Terschelling wil vluchtelingen blijven opvangen, voor de huisvesting moet dan een alternatieve locatie worden gevonden.

CONCEPT

Bestuurlijke samenwerking

Bestuurlijke samenwerking is essentieel om opgaven zoals de bereikbaarheid van het eiland en de woningnood op een effectieve, efficiënte en samenhangende manier aan te pakken. Door actief verbinding te zoeken, naar elkaar te luisteren en ruimte te geven aan verschillende perspectieven, bouwen we aan besluiten die breed worden gedragen. Zo zetten we gezamenlijk de schouders onder een toekomst waarin iedereen op Terschelling zich vertegenwoordigd voelt.

Het beoogde college wil samen met de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie gaan staan voor de gemeente Terschelling, hierin gedreven door een gedeelde verantwoordelijkheid en de wens om samen het beste voor onze gemeente te bereiken.

Het goed betrekken van de gemeenteraad bij het beleid, vindt het beoogde college van groot belang. Dat houdt in dat de gemeenteraad tijdig geïnformeerd wordt en om op dat moment de gemeenteraad te betrekken bij voorstellen die in ontwikkeling zijn.

Het beoogde college vindt het belangrijk dat zowel de gemeenteraad als het college binnen de aan hen verstrekte wettelijke taken en bevoegdheden blijft. Binnen deze taken en bevoegdheden, is samenwerking urgent, gezien de grote opgaven waar Terschelling voor staat. Voor het oplossen van deze opgaven is het eiland in belangrijke mate afhankelijk van steun van externe partijen, zoals de Rijksoverheid en de Provincie. Een verdeelde raad kan de positie van Terschelling in gesprekken en onderhandelingen met het Rijk en de Provincie verzwakken. Een eensgezinde en constructieve opstelling versterkt juist de bestuurlijke slagkracht en kan bijdragen aan het verkrijgen van de benodigde middelen en steun.

Het beoogde college ziet uit naar een uitnodiging van de raad om in gesprek te gaan over bestuurlijke vernieuwing en zou het buitengewoon op prijs stellen om jaarlijks met de gemeenteraad een heisessie te hebben.

Dit beoogde college streeft naar goede betrekkingen met de Rijksoverheid. Zeker omdat er een aantal belangrijke projecten op Terschelling, waaronder de haven, uitgevoerd moeten worden. Daarnaast wil het beoogde college graag de Rijksoverheid oproepen om de Waddentoets weer actief toe te passen.

Het beoogde college wil de goede contacten die zij heeft met de Provincie Fryslân behouden en versterken. De samenwerking met de bestuurlijke partijen met een wettelijk taak op het eiland, zoals Staatsbosbeheer, het Wetterskip en Rijkswaterstaat, wil het beoogde college intensiveren. Dat geldt ook voor de samenwerking met verschillende natuur-, ondernemers- en belangenorganisaties.

De deelname in gemeenschappelijke regelingen vindt het beoogde college belangrijk, om kwaliteit, efficiëntie en continuïteit te borgen.

CONCEPT

Sociaal Domein & welzijn

Het sociaal domein en welzijn van inwoners hebben grote aandacht van het beoogde college. Hierbij gaat het onder meer om mentale gezondheid, preventie en ondersteuning van jongeren en kwetsbare groepen. Naast gezondheid en welzijn, is er aandacht voor het sociaal domein, waar WMO, participatie en jeugdzorg onder vallen. Hoewel hier veel regelgeving niet door de gemeente zelf opgesteld kan worden, omdat dit landelijke regels zijn, is er in deze raadsperiode waar mogelijk gekozen om sterk in te zetten op de lokale uitvoering en keuzes hierin.

Volksgezondheid, preventie & jeugd

Er liggen uitdagingen op het gebied van welzijn onder de eilanders. Risico's voor het lichamelijke welzijn zijn onder meer overgewicht en overmatig alcohol- en middelengebruik. Risico's voor mentaal welzijn zijn onder meer eenzaamheid, verslavingen en de kleine gemeenschap met beperkte mogelijkheden.

Er zijn zorgen over jongeren en volwassenen op het eiland die te maken hebben met gedachten over suïcide, bij henzelf of in hun omgeving. Er is behoefte aan informatie over mentaal welzijn en hulp bij het signaleren van deze problematiek. Het beoogde college kiest ervoor om een steunpunt suïcidepreventie op te richten.

Het beoogde college vindt preventie van alcohol- en middelengebruik onder jongeren, en van overmatig alcohol- en middelengebruik door volwassenen, erg belangrijk. Daarom besluit het beoogde college om het programma Helder Terschelling voort te zetten. Er worden in deze periode vanuit Helder Terschelling meetbare stappen gezet.

Het beoogde college maakt keuzes die bijdragen aan een gezonde generatie, door onder meer inzet op sport en preventie. Dit beoogde college besluit dat het jeugdwerk op Terschelling uitgebreid moet worden, met name voor de groep 14 tot 18-jarigen.

WMO, participatie & jeugdzorg

Om de toegankelijkheid van zorg en ondersteuning te vergroten, ontwikkelen we een duidelijke sociale kaart waarop zichtbaar is welke partijen welke taken uitvoeren. Daarmee vergroten we ook de bekendheid en vindbaarheid van het Eilandteam. Bij de bibliotheek en de dorpshuizen houdt het Eilandteam op regelmatige basis een inloopspreekuur, zodat mensen laagdrempelig en zonder afspraak terecht kunnen.

Mensen die net in beeld komen bij schuldhulpverlening, moeten op korte termijn veel acties oppakken om niet verder in problemen te komen. Om deze mensen zo snel en efficiënt mogelijk te helpen, pakt de gemeente bij schuldproblematiek de eerste acties samen met deze mensen op, om verergering van de situatie te voorkomen.

CONCEPT

Huishoudelijke hulp kan mensen helpen om langer zelfstandig op ons eiland te blijven wonen. De wachtlijst voor het krijgen van huishoudelijke hulp maakt dat dit onder druk staat. Het beoogde college wil daarom de wachtlijst die er nu is voor huishoudelijke hulp vanuit de WMO aan het eind van het jaar 2026 weggewerkt hebben en maakt organisatorische en financiële middelen vrij om dit probleem op te lossen.

CONCEPT

Energie & infrastructuur

De energietransitie vraagt veel van ons eiland, zeker nu de noodzaak tot verduurzaming steeds meer voelbaar en zichtbaar wordt. Tegelijkertijd biedt deze opgave grote kansen: om samen innovatieve oplossingen te ontwikkelen, om als gemeenschap slimmer en duurzamer om te gaan met energie, en om de kracht van eilanders te benutten in het creëren van een toekomstbestendige energievoorziening.

Dit beoogde college kiest ervoor om de energiecoaches per huis een bezoek af te laten leggen, zodat de energiecoaches per huis advies kunnen geven over hoe zo goed mogelijk om te gaan met energie. Daarvoor kan het noodzakelijk zijn om de uren van de energiecoaches uit te breiden, waarbij er een robuuste invulling van de formatie plaatsvindt.

Dit beoogde college zet in op het versneld aanleggen van de volgende Wadkabels en neemt het op zich om alvast een locatie te zoeken voor het benodigde trafo-station van 1 hectare.

Dit beoogde college wil inzetten op duurzame energie. Wind is in grote mate voorhanden op het eiland, daarom wil het college het plaatsen van kleine windmolens (tot 15 meter hoog) bij bedrijven en particulieren mogelijk maken. Daarnaast steunt het beoogde college de oproep van de gezamenlijke Waddeneilanden om de provincie Fryslân te bewegen om windmolens boven de 15 meter toe te staan op de Waddeneilanden.

Het beoogde college zet in op meerdere batterijen op het eiland, om te proberen de te veel opgewekte energie vast te houden op het eiland.

CONCEPT

Toerisme & Leefbaarheid

Toerisme en leefbaarheid zijn in samenhang beschouwd belangrijke aandachtspunten voor de komende bestuursperiode. Daarbij gaat het om het vinden van een evenwicht tussen economische ontwikkeling en de kwaliteit van leven op het eiland. Dit vereist duidelijke keuzes in deze periode. Verbetering van het toeristisch product is belangrijk om het toerisme ook op langere termijn in stand te houden, naast aandacht voor de leefbaarheid en het eigen karakter van het eiland en haar inwoners.

Het beoogde college zet in op het verbeteren van de toegankelijkheid van de strandovergangen en realiseert hier douche-, toilet- en drinkwatervoorzieningen. Daarnaast streeft het beoogde college er bij het onderhoud van fietspaden naar om te kijken waar het mogelijk is om voorzieningen voor voetgangers te creëren. In de binnenduinrand kiest het beoogde college ervoor om wegen in te richten volgens het ‘auto te gast’-programma.

In deze raadsperiode wordt een Toekomstperspectief Toerisme vastgesteld, waarin fundamentele keuzes over het toerisme op Terschelling worden gemaakt.

De toeristen- en forensenbelasting wordt verhoogd met 1 euro per persoon per nacht naar 3,40 euro. De urgente opgaven (onder meer de haven en woningbouw) waar onze gemeente in deze periode voor staat, zijn namelijk aanzienlijk en vereisen stevige keuzes.

Leefbaarheid

Vrijwilligersorganisaties zijn essentieel voor de leefbaarheid van de eilander samenleving. Als eerbetoon aan de kleine organisaties die zonder beroepskrachten door vrijwilligers geleid worden, geeft dit beoogde college hun eenmalig een bedrag van vijfhonderd euro, zonder voorwaarden voor de besteding, om de erkenning uit te drukken voor al het werk dat gedaan wordt door vrijwilligers en het belang van de organisaties voor de Terschelling samenleving. Het beoogde college gaat een vrijwilligerscentrale opzetten, om mensen de kans te geven om te participeren in vrijwilligersorganisaties, ongeacht of ze hier lid van zijn of niet. Om eilanders te helpen om (kleinschalige) evenementen te organiseren, wordt er een evenementenloket geopend op het gemeentehuis.

Handhaving

Dit beoogde college geeft prioriteit aan de handhaving van verrommeling in de polder. Het beoogde college zet in op een betere samenwerking tussen de ketenpartners zodat de handhaving beter gestructureerd kan worden. Het beoogde college voert een inventariserende nulmeting uit op alle campings en kamperen bij de boer, om te kijken naar de bestaande situatie in het hoogseizoen.

CONCEPT